

Lepedőszél

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	97.96.1
Készítés ideje:	18. SZÁZAD 2. NEGYEDE
Készítés helye:	Erdély
Anyag:	ezüstszínű fémfonal; selymfonal; vászon
Technika:	laposöltés; száröltés
Méretek:	szélesség: 40 cm hosszúság: 186 cm

A lepedőszélen gyűrűvel összefogott, kétféle szimmetrikus virágbokor váltakozik. A bokrokat fekvő S alakú indák kapcsolják össze, ezek közepét is virág díszíti, fölöttük pedig egy nagyobb és egy kisebb, egymásnak hátat fordító madár áll.

A bokrok virágai az akantuszvirágnak – főként Erdélyben kialakult - különböző levélgalléros változatai. Az ismétlődő reneszánsz virágbokrokat "az erdélyi változatokon a szárak csigavonalban egymáshoz fűzik a virágbokrok alsó részét. Kizárólag erdélyi sajátossága e mintának, hogy a virágbokrok között, rendszerint a csigavonal ívén, madárcák ülnek" - írja

Palotay Gertrúd, s Rédei Júlia egyik hímzésrajzához e lepedőszélt mutatja be példaként.

A lepedőszél Ugron István rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, később az erdélyi Országos Magyar Párt, az Erdélyi Múzeum Egyesület elnökének hagyatékából származik. A családi hagyomány szerint a hímzés egykor gr. Kendeffy Elekné Bethlen Krisztina (1744-1807) grófnő kelengyéjének része volt.

Majdnem azonos mintájú, három oldalán hímzett párnahajat őriz a Magyar Nemzeti Múzeum (V. Ember Mária: *Úrihímzés. A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteménye.* Bp. 1981. Nr. 3.).

Irodalom

- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 69.
- Palotay Gertrud: *Régi erdélyi hímzéspinta-rajzok.* Kolozsvár, 1941. - p. 8.

